

„Korzenie miasta” – prekursorskie badania społecznościowe w polskim muzealnictwie

Ze zdjęć lotniczych na powstańczą mapę

Muzeum Powstania Warszawskiego pozyskało blisko 2 tys. zdjęć lotniczych Warszawy wykonanych przez Niemców podczas II wojny światowej. Unikatowe fotografie upublicznione tuż przed 77. rocznicą zrywu powstańczego pochodzą z amerykańskich i brytyjskich archiwów, m.in. z National Archives and Records Administration – NARA.

Plac Trzech Krzyży 30 sierpnia i 4 listopada 1944 r.

Pierwszą warstwę mapy zaproponowali sami powstańcy; jak słusznie zauważyli, świadkami wojennych wydarzeń były m.in. drzewa

Zdjęcia prezentowane na stronie projektu „Korzenie miasta” pokazują Warszawę z różnych okresów okupacji: sprzed Powstania Warszawskiego, z czasu walk i doszczętnie zburzoną po zakończeniu starć. Fotografie te są bezcennym źródłem informacji o mieście. Uważny obserwator dostrzeże na nich zarówno obiekty i warstwy miasta, które przetrwały działania wojenne, jak i te, które przeminęły. Obok wyraźnych ulic

i budynków odnaleźć można mniej rzucające się w oczy barykady, tramwaje, pojazdy czy drzewa.

– Te zdjęcia to ostatnie spojrzenie na Warszawę, która przestała istnieć. Widać na nich miasto sprzed 1939 roku, widać także proces jego niszczenia. W tych fotografiach ukryte jest wielkie bogactwo informacji oraz wielki ładunek emocji – mówi Jan Ołdakowski, dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego.

Projekt „Korzenie miasta” to baza zdjęć oraz cyfrowe narzędzia umożliwiające opracowywanie i wspólne odsłanianie nowych warstw mapy powstańczej. Baza udostępnionych fotografii i liczba elementów, które można odnaleźć na zdjęciach, jest tak pokaźna, że zespół Muzeum Powstania Warszawskiego potrzebuje pomocy w poszukiwaniu i uzupełnianiu warstw mapy powstańczej Warszawy. We współpracy ze studium

O okolice Dworca Głównego 30 sierpnia i 4 listopada 1944 r. – z suwakiem na stronie projektu „Korzenie miasta”

kreatywnym Science Now zainicjowano projekt „badań społecznościowych”. Połączenie bazy zdjęć z zaawansowanym systemem informacji geograficznej umożliwia poszukiwanie i dokumentowanie na współczesnej mapie stolicy miejsc mających przedwojenną lub powstańczą przeszłość.

– Muzeum Powstania Warszawskiego staje się prekursorem w wykorzystaniu „badań społecznościowych” w polskim muzealnictwie. W ten sposób badaczami dawnej i współczesnej Warszawy mogą być nie tylko eksperci, ale i każdy z nas – mówi Jan Pomierły, prezes Science Now. – Udostępnione dzisiaj przez Muzeum narzędzia, w tym cyfrowa platforma do analizy i badań fotografii niemieckich przelotów, to unikatowy instrument w rękach pasjonatów, specjalistów i wszystkich tych, którym bliskie są losy przedwojennej i powstańczej Warszawy – dodaje Łukasz Alwast, wiceprezes Science Now.

Źródło: Muzeum Powstania Warszawskiego

Strona projektu:

<https://korzeniemiasta.pl/>

Strona platformy do badań:

<https://zdjecia.korzeniemiasta.pl/>

Pałac Saski 4 listopada 1944 r. i w 1945 r. (zdjęcie sowieckie)